

četrtek 24. novembra 2022

P9_TA(2022)0422

Ocena, kako Madžarska spoštuje pogoje pravne države v okviru uredbe o pogojenosti, in stanje glede madžarskega načrta za okrevanje in odpornost

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. novembra 2022 o oceni, kako Madžarska spoštuje pogoje pravne države v okviru uredbe o pogojenosti, in stanju glede madžarskega načrta za okrevanje in odpornost (2022/2935(RSP))

(2023/C 167/11)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),
- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti členov 2, 4(3) in 7(1),
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah in njenih protokolov,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic,
- ob upoštevanju mednarodnih pogodb Združenih narodov in Sveta Evrope o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o pogojenosti),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo in o finančnih pravilih zanje ter za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizume ⁽³⁾,
- ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropske unije z dne 3. junija 2021 v zadevi C-650/18, s katero je bila zavrnjena tožba Madžarske zoper resolucijo Parlamenta z dne 12. septembra 2018 o začetku postopka za ugotovitev očitnega tveganja, da bi ta država članica lahko huje kršila temeljne vrednote Unije ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju poglavij o Madžarski v letnih poročilih Komisije o stanju pravne države, zlasti za leti 2021 in 2022,
- ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije,

⁽¹⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1.

⁽²⁾ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

⁽³⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 159.

⁽⁴⁾ Sodba z dne 3. junija 2021, Madžarska proti Parlamentu, C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.

četrtek 24. novembra 2022

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, zlasti resolucij z dne 15. septembra 2022 o predlogu sklepa Sveta o ugotavljanju obstoja očitnega tveganja v skladu s členom 7(1) PEU, da bi Madžarska lahko huje kršila temeljne vrednote Unije ⁽⁵⁾, z dne 9. junija 2022 o pravni državi in morebitni odobritvi poljskega nacionalnega načrta za okrevanje ⁽⁶⁾ ter z dne 5. maja 2022 o tekočih zaslišanjih v skladu s členom 7(1) PEU v zvezi s Poljsko in Madžarsko ⁽⁷⁾, z dne 10. marca 2022 o pravni državi in posledicah sodbe Sodišča Evropske unije ⁽⁸⁾, z dne 8. julija 2021 o kršitvah prava EU in pravic državljanov LGBTIQ na Madžarskem zaradi sprejetih zakonodajnih sprememb v madžarskem parlamentu ⁽⁹⁾, z dne 10. junija 2021 o stanju pravne države v Evropski uniji in uporabi uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o pogojenosti ⁽¹⁰⁾,
  - ob upoštevanju pisnega uradnega obvestila, ki ga je Komisija 27. aprila 2022 poslala madžarski vladi v skladu s členom 6(1) uredbe o pogojenosti,
  - ob upoštevanju popravnih ukrepov, ki jih je madžarska vlada Komisiji predložila z dopisom z dne 22. avgusta 2022,
  - ob upoštevanju predloga Komisije z dne 18. septembra 2022 za izvedbeni sklep Sveta o ukrepih za zaščito proračuna Unije pred kršitvami načel pravne države na Madžarskem (COM(2022)0485),
  - ob upoštevanju uvrstitve Madžarske v indeks pravne države v okviru projekta World Justice Project 2022 (73. mesto od 140 držav in zadnje mesto v EU, Evropskem združenju za prosto trgovino in regiji Severne Amerike),
  - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, kot so določene v členu 2 PEU in kot so navedene v Listini ter vključene v mednarodne pogodbe o človekovih pravicah; ker na teh vrednotah, ki so skupne državam članicam in so se jim vse prostovoljno zavezale, temeljijo pravice prebivalcev Unije;
- B. ker lahko Komisija izvaja ukrepe iz uredbe o pogojenosti, kadar kršitve načel pravne države neposredno vplivajo ali bi lahko resno vplivale na dobro finančno poslovanje Unije;
- C. ker je Komisija 18. septembra 2022 predlagala ukrepe za proračunsko zaščito v skladu z uredbo o pogojenosti s predlogom izvedbenega sklepa Sveta o zaščiti finančnih interesov EU pred kršitvami načel pravne države na Madžarskem, in sicer z začasno ustavitvijo 65 % obveznosti za tri programe v okviru kohezijske politike ali po potrebi odobritvijo treh programov ter prepovedjo sklepanja pravnih obveznosti s skladi javnega interesa za programe, ki se izvajajo v okviru neposrednega in posrednega upravljanja;
- D. ker popravni ukrepi, ki jih je sprejela madžarska vlada, ne dokazujejo zadostno, da kršitve načel pravne države na Madžarskem ne vplivajo več ali bi lahko resno vplivale na dobro finančno poslovanje proračuna Unije ali zaščito finančnih interesov Unije, niti niso primerni za odpravo omejenega sklopa pomanjkljivosti, ki jih je Komisija odločila obravnavati v osnutku izvedbenega sklepa Sveta, in ker niti njihovo popolno izvajanje verjetno ne bo ustrezno za odpravo kršitev pravne države, ki vplivajo ali bi lahko resno vplivale na dobro finančno poslovanje proračuna EU na Madžarskem; ker ti popravni ukrepi ne bi odpravili drugih kršitev načela pravne države na Madžarskem, ki presegajo področje uporabe uredbe;

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0324.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0240.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0204.

⁽⁸⁾ UL C 347, 9.9.2022, str. 168.

⁽⁹⁾ UL C 99, 1.3.2022, str. 218.

⁽¹⁰⁾ UL C 67, 8.2.2022, str. 86.

četrtek 24. novembra 2022

- E. ker se je Madžarska odločila, da ne bo sodelovala pri okrepljenem sodelovanju za ustanovitev Evropskega javnega tožilstva;
1. pozdravlja odločitev o uporabi uredbe o pogojenosti v primeru Madžarske, čeprav z veliko zamudo in s preozkim področjem uporabe;
  2. meni, da 17 ukrepov, o katerih sta se dogovorili Komisija in madžarska vlada, ne zadostuje za odpravo obstoječega sistemskega tveganja za finančne interese EU;
  3. poziva Komisijo, naj v svoji oceni opozori na stalno tveganje in na nadaljnjo potrebo po popravni ukrepih, da bi Svet lahko s kvalificirano večino odobril predlog Komisije z dne 18. septembra 2022 za izvedbeni sklep Sveta o ukrepih za zaščito proračuna Unije pred kršitvami načel pravne države na Madžarskem;
  4. poziva Svet, naj sprejme ukrepe v skladu z uredbo o pogojenosti, kot je 18. septembra 2022 predlagala Komisija, in naj sprejete ukrepe odpravi šele, ko bo ugotovil, da pogoji za sprejetje ukrepov niso več izpolnjeni, in torej, da imajo popravni ukrepi, ki jih je sprejela madžarska vlada, v praksi trajen učinek in zlasti da ni bilo zabeleženo nobeno nazadovanje v zvezi z že sprejetimi ukrepi; poudarja, da bi morala Unija, če bodo ti ukrepi v prihodnosti razveljavljeni, izvesti finančne popravke;
  5. poziva Komisijo, naj v skladu z uredbo o pogojenosti nemudoma ukrepa v zvezi z drugimi kršitvami načela pravne države, zlasti tistimi, ki se nanašajo na neodvisnost sodstva in druge zadeve, navedene v dopisu, ki ga je Komisija poslala Madžarski 19. novembra 2021;
  6. obžaluje, da madžarske oblasti še naprej zlorabljuje pravilo o soglasju EU, da bi blokirale ključne odločitve in tako prisilile Komisijo in Svet, da sprostita sredstva EU, s čimer zavlačujejo sprejetje ukrajinskega svežnja pomoči v višini 18 milijard EUR in globalne minimalne stopnje davka od dohodkov pravnih oseb; poziva Komisijo in Svet, naj zagotovita, da to ne bo vplivalo na njune odločitve v zvezi z Mehanizmom za okrevanje in odpornost ter pogojevanjem s pravno državo;
  7. ponovno poziva Komisijo, naj v skladu s členom 5(4) in (5) uredbe o pogojenosti zagotovi, da končni prejemniki ali upravičenci do sredstev EU ne bodo prikrajšani za ta sredstva, če bodo uporabljeni ukrepi v okviru mehanizma pogojevanja s pravno državo; poziva Komisijo, naj poišče načine, kako bi lahko sredstva EU dodelila prek lokalnih vlad in nevladnih organizacij, kadar vlada zadevne države noče sodelovati pri odpravljanju pomanjkljivosti pravne države;
  8. opozarja, da je namen mehanizma za okrevanje in odpornost spodbuditi okrevanje in odpornost EU in njenih držav članic, vključno z Madžarsko; obžaluje, da zaradi ukrepov madžarske vlade sredstva iz mehanizma za okrevanje in odpornost še niso dosegla prebivalcev in regij Madžarske, lokalnih vlad ali organizacij civilne družbe, medtem ko je bilo odobrenih še 26 drugih načrtov mehanizma za okrevanje in odpornost; ugotavlja, da obstaja tveganje zlorabe sredstev v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, in ponovno poziva Komisijo, naj ne poda pozitivne ocene madžarskega načrta, dokler ta ne bo v celoti upoštevala vseh priporočil na področju pravne države in dokler ne bo izvršila vseh upoštevanih sodb Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice; pričakuje, da bo Komisija izključila vsa tveganja zlorab sredstev EU in kršitev pravne države v okviru programov kohezijske politike, preden bo odobrila partnerske sporazume in programe kohezijske politike;
  9. obžaluje, da nima zadostnega dostopa do informacij o pogajanjih med Komisijo in madžarskimi oblastmi; pričakuje, da bo Komisija Parlament hitro in redno obveščala o vseh pomembnih dogodkih; ugotavlja, da je preglednost pomembna tudi za evropske državljane, vključno z madžarskimi državljani, za katere je zadeva zelo pomembna;
  10. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.